

DESBLOQUEIG I TENSIONS EN LA RECTA FINAL

L'última cara de TVV

Francisco Virseda és director general de Mitjans de Comunicació Social del govern central. Ell és, doncs, el responsable directe de la situació actual de l'expedient que la Generalitat valenciana, d'acord amb la llei aprovada per les Corts, presentà a Madrid el mes de juliol del 84. ¡Ara fa, doncs, més de tres anys!

Maria Garcia Lliberós, al davant de TVV.

Qualsevol lector d'EL TEMPS pot fer-ne la prova, si es fa passar per periodista i demana exactament quina és la situació actual del document que teòricament hauria d'estudiar el govern central per concedir el permís d'emissió a l'ens Radiotelevisió Valenciana. Si ho fa, i increïblement n'obté alguna resposta, aquesta serà del tot vaga. Una resposta que, fins i tot, pot fer-li deduir que l'expedient s'ha extraviat (!) pels corredors de la Direcció General que encapçala el senyor **Virseda**. Que allí no volen saber-se'n res.

Aquest no és, evidentment, un senyal que pugui permetre l'optimisme entre els responsables de la Generalitat que, malgrat tot, duen avant el tema. Un altre senyal negre, ben negre, han estat les reiteratives declaracions en contra, provinents de membres del govern de l'estat. La darrera ha vingut de la mà del valencià **Antonio Sotillos**, que, en unes declaracions recents, recollides per un setmanari d'àmbit estatal, es mostrava contrari a «l'eleva-

da despesa que produiria l'entrada en funcionament de RTVV».

Malgrat l'actitud negativa del govern central i les tensions que darrerament han sorgit entre els responsables del projecte, l'ens Radiotelevisió Valenciana s'assenta sobre tres punts clau que fan del tot difícil un retrocés o una «reconversió».

J. Castelló

da despesa que produiria l'entrada en funcionament de RTVV».

Els tres puntals

Malgrat tot això, la política de fets consumats que duu avant la Direcció General de Mitjans de Comunicació, al front de la qual hi ha **Maria Garcia Lliberós**, es basa en tres puntals que ben bé poden quasi permetre afirmar la irreversibilitat del projecte. Tal com l'equip tècnic que dirigeix **Maria Garcia Lliberós** ha plantejat a cada passa de la iniciativa, les coses s'han posat ben

difficils a l'hora de fer marxa enrere.

D'una banda, hi ha l'obra civil, les obres de construcció del Centre de Producció de la Televisió Valenciana, situat en el terme de Burjassot, prop de València, i que tècnicament faria factible començar a emetre a partir de l'octubre de l'any vinent. Les obres del Centre de Producció, segons ha estat previst, acabarien en el mes de juny. També les obres dels estudis de Ràdio Autonomia estan quasi enllestides. Aquesta mateixa setmana els estudis, encara sense l'equipament tècnic, seran presentats davant els mitjans de comunicació valencians.

En segon lloc hi ha l'equipament. La Direcció General de Mitjans de Comunicació ha estudiat ja totes les propostions que li van arribar dins els termes oportuns, que inclouen uns equips valorats en més de 2.300 milions de pessetes. La seua decisió ha de ser va-

lorada ara per una mesa composta per representants tècnics i polítics, pertanyents a l'àrea de la presidència de la Generalitat. Encara que la decisió ha estat ajornada alguns dies, els termes legals impedeixen que es puguin produir entrebancs en la decisió final. Aquesta decisió, segons sembla, no farà més que corroborar les indicacions de l'equip que treballa amb **Maria Garcia Lliberós**.

Finalment, el tercer puntal decisiu per engegar el projecte és la constitució del Consell d'Administració de l'ens. Una proposta del portaveu adjunt de la coalició Izquierda Unida-Unitat del Poble Valencià instava el Parlament a decidir-ne la composició, formada per nou membres segons la representativitat de cada grup, al més aviat possible.

La decisió final del grup socialista d'ajornar *sine die* aquest nomenament havia alertat, de nou, els mitjans de comunicació valencians. Declaracions posteriors de distints càrrecs del partit en el govern a les Corts —com ara les del vice-president **Vicent Soler**— desmenteixen un possible fre. Els socialistes han optat per frenar la imminència d'un acord que es preveu, d'entrada, difícil, però que no pot tardar més que algunes setmanes.

Amb l'obra civil en marxa, l'equipament tècnic adjudicat i el consell d'administració format, qualsevol especulació sobre una «desviació» del caràcter autòmic de la futura TVV, d'un possible acord amb RTVE, per exemple, perd quasi tot el fonament. Aquests tres puntals obliguen, políticament. El preu a pagar davant una suposada «desviació», no només seria molt car políticament, sinó que tècnicament es fa més inviable cada dia, malgrat els silencis de Madrid.

Joaquim Puig, director del gabinet de la Presidència.

Fomentar el sector àudio-visual privat

A més de treballar en aquests tres fronts, la Direcció General de Mitjans de Comunicació ha «usurpat» lleugerament les primeres funcions de l'ens encara per constituir. Durant aquests darrers mesos, un dels objectius indirectes que s'ha plantejat ha estat consolidar, al

voltant de l'empresa pública, un sector empresarial privat productiu de programes audiovisuals. Un impuls que, en paraules de **Maria Garcia Lliberós**, «legítima fonamentalment el servei públic televisiu en una comunitat com la nostra, que compta amb les condicions pròpies que afavoreixen el desenvolupament estructural d'aquesta àrea econòmica».

Amb unes limitacions pressupostàries importants, la Direcció General ha aconseguit «fer bullir», tal com s'encarrega d'anunciar la premsa valenciana, un sector on la petita empresa està començant a aparèixer amb una velocitat ràpida del tot. Com a resultat d'aquesta iniciativa apareixen els drets de propietat, o sobre emissió, de les produccions cinematogràfiques que apareixen recollides en l'article que completa aquest reportatge.

Així, per exemple, el projecte de PEV-II, en la fase inicial de classificació de programes, definició d'aquests i fixació d'objectius i activitats, aprovat ja pel Consell i sotmès a la discussió de distintes forces polítiques i socials, inclou, dins el grup de programes estratègics, el programa 24 de «Desenvolupament de la Radiotelevisió valenciana».

A més del desenvolupament de l'entitat pública, el programa s'ha marcat «contribuir al desenvolupament del sector industrial de l'àudio-visual situat en la comunitat autònoma, mitjançant la demanda de productes exportables». Tot això, evidentment, reforça la línia seguida per l'actual equip de la Direcció General.

Allò que el congrés podia canviar

Dins les distintes famílies polítiques que es mouen en el PSPV-PSOE el tema Televisió valenciana ha estat apro-

fitat en més d'una ocasió per enfrontar concepcions i liderats distints. Tal com EL TEMPS va anunciar oportunament, això significava, per exemple, que, davant els pròxims congressos federal i nacional, tot el muntatge que ja sembla enllestit definitivament, podria ser utilitzat a fons. Segons el sector dominant, evidentment, el futur ens podia haver acabat immers en un «concert» amb RTVE, com ja ha passat en

sideu, comentava rotundament, respecte als rumors de destitució de la directora general: «Ací ningú no és imprescindible. El projecte de Televisió Valenciana no és propietat de ningú».

Més que aquestes declaracions, l'aspecte més preocupant són els símptomes de tensió i d'enfrontament que es respiren entre l'Àrea de la Presidència i la Direcció General. Mentre **Maria Garcia Lliberós** es mostra satisfeta i

que s'han seguit en reestructuracions anteriors. En aquest cas, el volum del projecte i els encerts de l'actual directora de Mitjans de Comunicació demanen un altre camí, menys «problemàtic».

I un director

Tomàs Álvarez, ex-delegat de l'agència Efe i ex-director del diari *Mediterráneo* de Castelló, **Amadeu Fabregat**, actual director del centre de TVE a València i delegat de l'ens al País Valencià, i fins i tot el mateix **Jordi Garcia Candau**, ex-director de Radio Cadena Espanola i actual membre del Consell d'Administració de RVTE, integrant del front guerrista que s'oposa a **Pilar Miró**, són els noms que més han sonat aquestes setmanes de cara a perfilar «candidatures» viables per al futur director de l'ens.

En la presentació del suplement que la revista *Tiempo* dedicava a la «Comunitat Valenciana», la setmana passada, en un hotel de la capital, **Jordi Garcia Candau** es mostrava «sorprès per aquestes implicacions» davant alguns polítics socialistes de pes. Evidentment, les aspiracions de **Garcia Candau** no sembla que passen en aquests moments per la direcció d'un ens de televisió autònoma.

Són distintes les fonts que indiquen que l'home que actualment gaudeix del suport del president **Lerma** i el que mostra més trumfos a la mà a l'hora d'aspirar al càrrec és l'actual director a València de TVE, **Amadeu Fabregat**.

Amadeu Fabregat, segons les mateixes fonts, «s'ho haurà guanyat a pols». De fet, en distintes ocasions ha ocupat funcions que no li pertanyien, dins el terreny de la Direcció de Mitjans de Comunicació. Jugador hàbil en les relacions dels mitjans estatals amb el govern valencià, posa en la balança al seu favor una gestió administrativament, a parer seu i segons sembla, transparent. Quasi tan transparent com la de la mateixa **Maria Garcia Lliberós**.

Amadeu Fabregat compta, també, amb el model televisiu que ha incorporat al *centro regional*. Especialment allixonador pot haver estat l'especial que TVE va emetre el passat 9 d'Octubre. A part la qualitat de la programació exhibida, el director del centre aprofità algunes telefonades, «que arribaren a col·lapsar la centraleta», protestant del reportatge «Silenci, gravem» dedicat al cantant **Lluís Miquel**, per explicar a la premsa «les dificultats de fer televisió en valencià».

«Dificultats» que poden explicar el

Una televisió que ningú qüestiona ja al País Valencià.

altres zones de l'estat, amb resultats diversos.

La unanimitat, però, sembla servida ja definitivament. Líders socialistes que abans es mostraven reticents davant un projecte massa «personalista» del president **Lerma** en qüestionen ara detalls complementaris, però no l'oportunitat i les característiques definitives del futur ens.

Terratrèmol a Presidència

Mentre tot el projecte comença a desaparèixer definitivament, els ambients en l'àrea de la Presidència de la Generalitat, d'on depèn la Direcció General de Mitjans de Comunicació, i dins aquesta mateixa Direcció s'han enrarrat del tot.

La premsa ha començat a parlar ja de «rebaixes» respecte al volum de la idea inicial inspirada per **Maria Garcia Lliberós**. «Rebaixes» que partirien del Palau del carrer de Cavallers. En unes declaracions recents a la premsa, **Joaquim Puig**, director del gabinet del pre-

tranquil·la, davant uns objectius que van ser complerts puntualment, hi ha qui diu que potser ha acabat el temps ja dels càrrecs tècnics, en uns moments en què el projecte inicia una recta d'influències necessàriament polítiques.

En tot cas, la transparència, el sentit de l'oportunitat i la discreció amb què la directora general ha dut el seu treball en moments de quasi anonimat exigirien qualsevol «solució» que implicara l'acceptació de les dues parts.

Després d'una etapa en què la Direcció General de Mitjans de Comunicació ha treballat amb un rendiment que ningú no pot desqualificar, cercles ben divergents dels socialistes valencians coincideixen en la necessitat de marcar un «precedent satisfactori» a l'hora de reestructurar funcionament i càrrecs, que «s'hauria de fer com Déu mana, comptant d'una manera satisfactòria amb tots els implicats».

Declaracions prudentes que avisen de la necessitat d'abandonar els sistemes

fet que el Consell Assessor de RTVE a València dedique, en cada informe mensual, unes línies per protestar de l'escassa programació —al voltant del 15 per cent i descendent— en l'idioma propi del país.

I damunt, sembla que TVE no ha pagat a la Generalitat ni un duro per

l'emissió d'aquest programa, propietat de la Direcció General de Mitjans de Comunicació.

Són alguns punts negres, que poden arribar a ser sorprenents si els comparem amb la «filosofia darrera» que mugué tota la història, inicialment, de Radiotelevisió Valenciana. □

EL SECTOR ÀUDIO-VISUAL COMENÇA A MOURE'S AL PAÍS VALENCIÀ

L'expectativa es diu Televisió Valenciana

Cada pas avant de Radiotelevisió Valenciana dinamitza el sector àudio-visual del país. Enfront dels que pensen que aquest no podrà respondre al repte que suposarà el projecte, tota una pila de petites empreses comencen a caminar esperant la constitució del consell d'administració de l'ens i els criteris que marcarà.

Remei Blasco

El 9 d'octubre de 1988, aproximadament d'ací a un any, està destinat a ser un dia nacional del País Valencià diferent. Segons les previsions de la Generalitat valenciana, aquesta és la data escollida per a iniciar la programació de la Televisió Valenciana —TVV—. I, mentre arriba el gran dia, tots els sectors professionals implicats en el projecte especulen sobre quin serà el model de televisió que podrem veure en data tan senyalada.

El punt que més capfica, ara per ara, els professionals del món àudio-visual és el percentatge de produccions que s'haurà de cobrir des de les empreses instal·lades al País Valencià. Això els permetrà planificar les inversions i afrontar, amb la infraestructura suficient, la demanda de la futura TVV. Però, ¿saben aquestes empreses de producció i postproducció quin paper hauran de representar en la programació de la TVV? La resposta és, desafortunadament, no, i és no perquè aquesta decisió correspon al consell d'administració de l'ens públic RTVV, i a la figura del director general, que encara no han estat nomenats.

La Direcció General de Mitjans de Comunicació només ha dissenyat la lí-

Seixanta quatre programes: el sector comença a respirar.

nia global de la programació de la TVV, dividint-la en tres grans blocs: informatius, retransmissions esportives i no informatius, de producció pròpia o aliena.

Bàsicament documentals

L'any 1984 es creava, per unanimitat en les Corts valencianes, l'entitat pública Ràdio Televisió Valenciana —RTVV—, dins del marc de la llei de Tercers Canals, que ha estat, des d'aleshores, el projecte més ambiciós que ha portat a terme la Direcció Ge-

neral de Mitjans de Comunicació. Així, naixia per a les productores de vídeo i cinema la possibilitat de desenvolupar el sector àudio-visual. És aleshores que es comencen a veure les primeres expectatives, unes expectatives que actualment es troben en un moment d'*impasse*, gràcies a l'ambigüitat que ha imperat al llarg de les diferents fases per les quals ha passat el projecte de la TVV.

La Direcció General de Mitjans de Comunicació des del primer moment interessada a tirar avant el projecte de la TVV, ha estat l'organisme encarregat d'adquirir o traure a concurs els programes que alimentaran la pantalla valenciana. De la seua política en matèria de programació ja hi ha resultats: estoc d'una trentena d'hores, un total de seixanta-quatre programes, la majoria dels quals són de breu durada i pertanyen al gènere documental.

«Cap a la televisió autònoma», realitzat per **Pedro P. Rosado**, és la primera producció que s'ha fet per a la TVV. Durant trenta minuts s'explica el procés que ha seguit el projecte de la TVV, com també la seua importància per a la societat valenciana. El guió és d'**Alfons Cervera** i **Marisa Ortega**, i hi participen **Rosita Amores**, **Ferran Torrent**, **Munoz Suay** i **Josep Vicent Marqués**. Aquest programa d'autopresentació s'ha pogut veure en l'última edició de Mercafilm, celebrada dins de les activitats de la vuitena Mostra del Cinema del Mediterrani.

Pedro Rosado, gerent de **Videquip, SA**, també ha realitzat el documental «Equipo Crónica: imágenes de transición»; part de les entrevistes a participants en el Congrés d'Intel·lectuals i Artistes, celebrat a València i, darerament, està en postproducció un programa musical sobre la VII Trobada de música mediterrània, contractat per **Videquip** i realitzat per **Carlos Pérez Ferré**.

Altres documentals apareixeran quan la TVV siga una realitat, són títols com «El jardín botánico», «La lonja de mercaderes» o «El museo paleontológico», que han estat produïts per l'empresa **Vídeo Uno, SA**, i adquirits per la Direcció General de Mitjans de Comunicació.

Salem Produccions, SL, és, segurament, la productora que més documentals ha gravat de cara a la propera televisió valenciana. Amb el títol genèric «Quan la festa esdevé espectacle», **Antoni Canet** i **Lluís Rivera** han realitzat documentals com: «Els coets voladors», «Bous a la Mediterrània», «Les falles, escultura i foc», «El Corpus de